

Javne obravnavne bančnih izbrisov ne bo

Ustavna presoja *Ker ni znano, kdaj bo
ustavno sodišče presodilo, se razlaščenci
že pripravljajo na odškodninske tožbe*

LJUBLJANA – Čeprav je ustavno sodišče septembra nadaljevalo presojo ustavnosti izbrisa podrejenih obveznic in delnic bank, ni znano, ali bodo odločitev sprejeli pred zastaranjem rokov za vložitev odškodninskih tožb. Razlaščenci tako ostajajo v pravni negotovosti in se že pripravljajo na tožbe, pri tem pa služijo predvsem odvetniki in pisci mnenj.

MAJA GRGIČ

Prvi roki za vložitev odškodninskih tožb se bodo iztekli sredi decembra, zato razlaščeni vlagatelji nestrno čakajo na odločitev ustavnega sodišča. Kdaj bi to lahko sprejelo odločitev, ni znano, so nam pa na ustavnem sodišču odgovorili, da javna obravnava ustavnosti zakona o bančništvu, ki je izbrise omogočil, ni predvidena, čeprav so to nekateri predlagatelji zahtevali.

Neuradno je slišati namige, da naj bi ustavno sodišče sprejelo odločitev še v sedanjih sestavi, saj se nato nekaterim ustavnim sodnikom izteče mandat. To bi pomenilo, da bo odločitev sprejeta do konca oktobra, ko bo mandat potekel predsedniku tega sodišča Miroslavu Mozetiču, že 20. novembra pa še Marti Klampfer. Te točke sicer ni na dnevnem redu četrtkovne seje ustavnega sodišča.

Če odločitev do 18. decembra ne bo, lahko sodišča pričakujejo, da bodo osmoljeni lastniki podrejenih obveznic začeli vlagati tožbe »na zalogo«. Tako poučeni vlagatelji kot fizične osebe se že intenzivno pripravljajo na to. Razlaščenih lastnikov podrejenih obveznic je okoli 1700, skupaj z delničarji bank pa več kot 100.000. Lastniki podrejenih obveznic so skupaj izgubili 600 milijonov evrov, največ država in njene družbe, nato pa zavaroval-

nice in pokojninske družbe.

Zavarovalnice v nizkem startu

Pozavarovalnica Sava, Zavarovalnica Maribor in Adriatic Slovenica so izgubile dobrih 47 milijonov evrov in po neuradnih informacijah so skupaj z nekaterimi drugimi finančnimi institucijami za to že najele odvetniško družbo Šelih in partnerji, pri ekonomistu Veljku Boletu pa naročile študijo o velikosti bančne luknje. Ta je menda pokazala, da smo dokapitalizacijo bank preplačali za poldrugo milijardo evrov, a ker študija in podlage zanje niso znane, je nočejo komentirati niti razlaščenci.

V Pozavarovalnici Sava so s pojasnili o tožbi skopi. »Družba v zvezi z zadevo vodi postopke, s katerimi želi zavarovati svoje interese s ciljem pridobitve pravice do pravnega varstva. Ker se kmalu pričakuje odločitev ustavnega sodišča, ki je zadevo pred kratkim začelo ponovno obravnavati in bo ta odločitev pomembno vplivala na naše nadaljnje aktivnosti, v tej fazi postopkov ne moremo komentirati,« pravijo.

Na tožbo se po naših informacijah pripravljajo tudi v Modri zavarovalnici, kjer so izgubili devet milijonov evrov, a tega ne komentirajo. Enako je po naših informacijah v Zavarovalnici Triglav, kjer so ostali brez 7,5 milijona evrov sredstev. »Zavarovalnica dogajanje spremlja. V preteklosti je za zaščito svojega položaja in interesov sprejemala ustrezne ukrepe, v tej smeri bo ravnala tudi v prihodnje. Podrobnosti tovrstnih postopkov pa ne moremo komentirati,« pravijo v Triglavu.

Tožili bi tudi mali razlaščenci

Na tožbe se pripravljajo tudi mali vlagatelji. »Ne moremo več čakati odločitve ustavnega sodišča. Sku-

paj z **VZMD** intenzivno pripravljamo tožbe proti deležnikom bančnih ukrepov,« pojasnjuje eden od njihovih odvetnikov Miha Kunič. Razlaščenec Tadej Kotnik pravi, da bodo, če ustavno sodišče spornih določil ne bo razveljavilo še pred zastaranjem, tožbe morali vložiti, »saj bo sicer veljalo, da v Sloveniji nismo izkoristili vseh pravnih sredstev in zato ne moremo iskati pravice na mednarodnih sodiščih«.

Tudi zakonca Karlovšek, ki sta izgubila skoraj milijon evrov, za zdaj upata na ustavno sodišče, sicer bosta tudi sama tožila.

Na ustavnem sodišču je zdaj 23 pobud za presojo ustavnosti spornih določil zakona o bančništvu. Glavni očitki letijo na to, da je bil poseg retroaktiven, da krši pravico do lastnine, da vlagatelji nimajo pravice do pritožbe in da krši načelo pravne predvidljivosti.

Banka Slovenije, grešni kozel

Prav od tega, kakšna bo odločitev ustavnega sodišča, ali bo to dalo tudi napotke za reševanje zapleta in sprejelo tudi kakšno odločitev glede zastaralnih rokov, pa bo po mnenju poznavalcev odvisno, kako in proti komu bodo usmerjeni sodni spori. Za zdaj kaže, da bo največ tožb usmerjenih proti Banki Slovenije, ki je naročila in usmerjala preglede kakovosti aktiv bank ter stresne teste pa tudi izdala odločbe o izrednih ukrepih.

Razlaščenci se pri tem znašajo tudi na stališče vrhovnega sodišča. Številni oškodovani vlagatelji so proti centralni banki vložili tožbo na upravno sodišče. A to je doslej vse tožbe zavrglo, ker da ti vlagatelji niso upravičeni do vložitve tožbe, zato so se razlaščenci pritožili na vrhovno sodišče. To je ugotovilo, da po zakonu o bančništvu ne more odločiti drugače, kot je upravno sodišče. Vendar je hkrati menilo, da je neustavno, da

vlagatelji nimajo sodnega varstva, zato je vrhovno sodišče postopek prekinilo in omenjeni člen zakona poslalo v ustavno presojo. Pri tem pa je ustavnemu sodišču predlagalo, da pri morebitni razveljavitvi spornega člena da tudi navodilo za odpravo neustavnosti. To pričakujejo tudi mnogi osmoljenci.

600

milijonov evrov
so izgubili lastniki
podrejenih obveznic

DO MINUSA ZARADI STANDARDOV

Razlaščenci Banki Slovenije med drugim očitajo, da so banke na koncu imele negativen kapital, ker revizijski hiši Deloitte in Ernst & Young pri pregledu kakovosti sredstev bank leta 2013 nista uporabljali mednarodnih računovodskih standardov (MRS). Vir, ki ni hotel biti imenovan, to potrjuje in dodaja, da pogodba MRS tudi ni zahtevala. Po navedbah našega vira niti ni bilo potrebe po MRS, ker se pregledi niso delali za računovodske izkaze. Premoženje se je tako menda presojalo po tržni vrednosti in skladno s standardi, ki pri tem veljajo.

Vse oči so uprte v ustavno sodišče in njegovo odločitev glede bančnih izbrisov. FOTO UROŠ HOČEVAR